1859. N°. 59.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 18 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 Mei.

Ter verkiezing van een lid voor den gemeenteraad zijn van de 1410 kiesbevoegden bij het hoofd- en het onderbureau ingekomen in het geheel 421 stembriefjes.

— Mr. F. W. N. Suringar, advocaat alhier, is door Z. M. den Koning benoemd tot griffier bij het kantongeregt te Ridderkerk.

— Bij de opening van een rijks-telegraafkantoor alhier is het zeker niet overbodig te achten, de opmerkzaamheid van de belanghebbenden met een enkel woord op eenige reglementaire bepalingen van den rijkstelegraaf te vestigen.

De berigten moeten aan het kantoor worden aangeboden in duidelijk leesbaar onuitwischbaar schrift, zonder doorhalingen, afkortingen of overschrijvingen, het adres bovenaan, daarna (zoo dit noodig is) de opgave dat het antwoord betaald is, met aanduiding van het aantal woorden, die het antwoord zal kunnen bevatten, dan het berigt zelf en ten slotte de handteekening van den afzender. Wil men het berigt naar eene plaats verzonden hebben, alwaar geen telegraafkantoor gevestigd is, dan vermelde men achter het adres de wijze van bezorging van het naastbijgelegen kantoor per post, per bode of per estafette.

Den telegraafbeambten is het streng verboden berigten, die niet in den voorgeschreven vorm zijn, aan te nemen.

Op het kantoor bestaat gelegenheid de berigten te schrijven; men vindt daar te dien einde de noodige schrijfbehoeften en gedrukte modellen ter invulling, terwijl men aldaar alle inlichtingen omtrent de verzending en de tariefsbepalingen kan bekomen.

Een berigt is bijv. onder den volgenden vorm te brengen:

N. N. Rijswijk, bode 's Hage
Antwoord 20 betaald
Zend mij de papieren.
N. N.

Voorloopig is het kantoor alleen geopend van des morgens 9 tot 12 en van des namiddags 2 tot 7 ure op weekdagen, en van 2 tot 7 ure des namiddags op Zon- en Feestdagen.

— Men verneemt dat van rijkswege een gedenkpenning zal geslagen worden op de droogmaking van het Haarlemmermeer. De vervaardiging daarvan is opgedragen aan den heer S. C. Elion, te Amsterdam, naar eene teekening van den heer N. Pieneman.

— De Nederl. handelmaatschappij heeft 30 schepen bevracht, als: voor Amsterdam 13, voor Rotterdam 11, voor Dordrecht 1, voor Middelburg 4 en voor Schiedam 1.

— De peilingen die langs de kust van Texel tot den hoek van Holland worden gedaan, staan niet, zoo als gemeld is, in verband met den aanleg van eene haven te Scheveningen, maar zij geschieden op last der regering, ten einde eene naauwkeurige zeekaart van de kust in het belang van den handel te vervaardigen.

— De Oostenrijksche consul te Rotterdam heeft de belanghebbenden gewaarschuwd voor valsche obligatiën Oostenrijksche metallieken, die, zoo als te zijner kennis gekomen is, te Londen vervaardigd zijn, en die men waarschijnlijk trachten zal ook hier te lande in omloop te brengen.

— De graaf van Chambord is dezer dagen te Arnhem aangekomen en aan het hôtel *de Zon* aldaar afgestapt.

'sGRAVENHAGE, 17 Mei.

Door Z. M. zijn de volgende benoemingen gedaan: tot regter in de arr.-regtbank te Gorinchem, mr. M. B. W. des Tombe, thans kantonregter te Geldermalsen; tot griffier der arr.-regtbank te Brielle, mr. R. T. baron Collot d'Escury, thans subst.-griffier aldaar; tot kantonregter te Hillegersberg, mr. J. H. van Mierop, thans griffier bij het kantongeregt te Ridderkerk; tot griffiers bij de kantongeregten: te Brielle, mr. W. M. Frieswijk, thans griffier te Hillegersberg; te Hillegersberg, mr. P. H. Geraerds Thesingh, thans burgemeester der gemeente Diemen en Watergraafsmeer; te Schoonhoven, mr. W. N. J. van Hengst, advocaat te Utrecht, en te Sliedrecht, J. van Santen van 's Gravenhage.

— Z. M. heeft benoemd tot 1sten luit.-kwartiermeester bij het 3de reg. vesting-artillerie, den 2den luit.-kwartiermeester jhr. F. V. A. von Wattenwyl, ook genaamd de Watteville, van het corps; en tot 2den luit.-kwartiermeester bij het 3de reg. infanterie, den sergeant A. J. Overklift Vaupel Kleyn, van het 8ste reg. van het wapen.

— Z. M. heeft goedgevonden te benoemen bij het reg. veld-artillerie: tot kolonel, den luit.-kolonel J. C. Wagner, kommandant van het corps; bij het 1ste reg. vesting-artillerie: tot kolonel, den luit.-kolonel jhr. W. F. von Pestel, kommandant van het corps, en bij het corps pontonniers, tot luit.-kolonel, den majoor J. W. Tichler, kommandant van het corps.

— Z. M. heeft benoemd tot apotheker der 2de kl. bij de geneeskundige dienst der landmagt den apotheker der 3de kl. G. G. W. Bohnensieg, van gemeld personeel.

— Thans is openbaar gemaakt het verhandelde in comité-generaal van de tweede kamer van 6 Mei ll. Daaruit blijkt, dat de minister van buitenl. zaken o. a. verklaarde, dat er van eenige pressie van het buitenland schijn noch schaduw bestaat, en dat het nimmer in de gedachte der regering is opgekomen een tractaat van of- en defensieven aard met Belgie te sluiten.

— Over de wets-ontwerpen tot in dienststelling der ligtingen der nationale militie van 1856 en 1857, wordt thans door de commissie van rapporteurs het verslag opgemaakt. Gelijk reeds gemeld is, zijn er tegen die ontwerpen belangrijke bedenkingen ingebragt. De meerderheid verlangt wel aanvulling der magazijnen, aankoop van paarden, enz., maar nog geene indienststelling van manschappen. Over die ontwerpen zullen dus de eerstdaags te houden beraadslagingen belangrijk zijn, en het lot daarvan is zeer twijfelachtig.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 16 Mei.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot het pensioneren van loodsen. Ook heeft de commissie van rapporteurs haar eindverslag uitgebragt over het wets-ontwerp omtrent de regterlijke organisatie. De dag der openbare behandeling zal later worden vastgesteld. In genoemd wets-ontwerp zijn door de regering nog eenige wijzigingen gebragt.

Aan de orde was de beraadslaging over het wets-ontwerp tot eindregeling van de zaken der maatschappij van weldadigheid en verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting 1859. Aan de algemeene overwegingen namen deel de heeren: Blaupot ten Cate, van der Veen, van Akerlaken, de Kempenaer, Westerhoff, Gevers Deynoot, Duymaer van Twist, Olivier, van Nispen van Sevenaer, Sander, Betz, van der Linden en de minister van binnenl. zaken.

De hh. Blaupot ten Cate, van der Veen, de Kempenaer, Westerhoff, Gevers Deynoot, Duymaer van Twist en Sander hebben zich gunstig over dit wets-ontwerp uitgelaten, terwijl de hh. van Akerlaken, Olivier, van Nispen, Betz en van der Linden het hebben bestreden. De minister van binnenl. zaken heeft ook bij herhaling het woord gevoerd. De voorstanders van het ontwerp meenden dat de aanneming door het staatsbelang gevorderd werd. Ook wezen zij op de verdiensten van de maatschappij jegens het land en op de moeijelijkheden, die uit de ontbinding der maatschappij zouden ontstaan. Door de tegenstanders werd beweerd dat hier slechts sprake was van eene particuliere inrigting en niet van een bepaald staatsbelang. Ook achtten zij de moeijelijkheden, die uit de ontbinding zouden ontstaan, niet zoo groot, om zich daarvoor een offer van eenige millioenen te getroosten.

Na de goedkeuring der artikelen zonder beraadslaging werd het wets-ontwerp met 39 tegen 22 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren: Heemskerk, Olivier, van Akerlaken, Dullert, Jespers, van Hoëvell, Wintgens, Meylink, Hoynck van Papendrecht, de Lom de Berg, Meeussen, Bets, Hengst, Kingma, Storm, Luyben, Slicher van Domburg, Anemaet, van Nispen van Sevenaer, Thorbecke, Betz en van der Linden.

Het wets-ontwerp, strekkende tot aanwijzing der middelen tot dekking der bijdrage in het vorig wets-ontwerp bedoeld, werd door de regering ingetrokken, ten gevolge van de verandering welke het eerste had ondergaan door de toevoeging van een vierde artikel, waarin die middelen aangewezen werden.

Zitting van Dingsdag 17 Mei.

In deze zitting was aan de orde de beraadslaging over het wets-ontwerp tot regeling van de wijze en voorwaarden van toelating hier te lande van buitenlandsche naamlooze vennootschappen, van maatschappijen van verzekering of hare agenten. Nadat onderscheidene leden daarover het woord hadden gevoerd, is art. 1 (het beginsel der wet inhoudende) met 50 tegen 9 stemmen verworpen. De minister van justitie heeft daarop het wets-ontwerp ingetrokken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Mei.

H. M. heeft aan lord Canning, gouverneur-generaal van Indië, den titel van graaf en aan lord Elphinstone, gouverneur van het presidentschap Bombay, dien van baron verleend.

— Te Spithead zal er binnen eene maand een eskader vereenigd zijn van minstens 15 schroeflinieschepen van 131 tot 81 stukken, en een evenredig aantal stoomfregatten, korvetten en kanonneerbooten. Dit eskader zal in de wateren van Landsend tot aan de Noordzee kruisen.

— Te Livorno heeft een Engelsch oorlogsvaartuig geweigerd om de Toskaansche vlag als naar gewoonte met saluutschoten te begroeten. Daaromtrent zijn door den heer d'Azeglio ophelderingen aan lord Malmesbury gevraagd. Onze regering heeft geantwoord dat zij tot hiertoe geen berigt had ontvangen omtrent de regeringsverandering in Toskane en voorts dat de Toskaansche regering niet onafhankelijk was, maar zich aan Sardinië had onderworpen.

— Het groote Britsche en buitenlandsche bijbelgenootschap hield dezer dagen, onder voorzitting van lord Shaftesbury, zijne 57ste jaarlijksche vergadering. In het afgeloopen jaar hadden de verschillende ontvangsten van het genootschap 78,047 £ bedragen, terwijl de verkoop van bijbels 76,859 £ opgebragt had. Verkocht werden 1,625,985 bijbels. De uitgaven van het genootschap bedroegen 158,643 £.

— In Westminster is de steiger voor een huis, dat men bezig was op te trekken, ingestort. 5 werklieden, van eene hoogte van 70 voet gevallen, verloren daardoor het leven, en 7 andere werden gekwetst.

— Volgens een berigt uit Shanghai, van 8 Maart, is de stad Jedo, in Japan, door een vreeselijken brand voor een groot gedeelte verwoest. Meer dan 50,000 huizen moeten daarbij in de asch zijn gelegd. De ramp is des te grooter, dewijl juist dat gedeelte der hoofdstad is vernield, waar de prachtigste winkels werden gevonden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 Mei.

Naar men verneemt zal de heer de Chasseloup-Laubat, die prins Napoleon als minister van koloniën is opgevolgd, de portefuille van marine verkrijgen, ter vervanging van den admiraal Hamelin, die groot-kanselier van het legioen van eer zou worden. De heer Billault, oud-minister van binnenl. zaken zou tot minister van koloniën benoemd worden.

— De uitslag der inschrijving voor de leening van 500 millioen fr., waartoe onlangs werd besloten, is zeer schitterend geweest. Die inschrijvingen bedragen niet minder dan 2200 millioen. De geringe som, waarvoor kon ingeschreven worden, heeft een ieder tot deelneming aan de leening uitgelokt. De beurs verkreeg ten gevolge van dezen gunstigen uitslag eene betere stemming.

— Volgens *le Pays* zou graaf Buol te Weenen afgetreden zijn, omdat hij niet voor den oorlog gestemd was, en zich tegen het aan Sardinië gestelde ultimatum verzet had. De invloed van den maarschalk von Hess was thans aan het hof zeer groot en men geloofde dat hij met de leiding der krijgsbedrijven in Italië zou belast worden.

— Dezer dagen is er te Brussel een geschrift uitgegeven van den heer About, over het Italiaansche vraagstuk, waarin o. a. het wereldlijk bestuur van den Paus scherp wordt afgekeurd. Dit werk dat, naar men zegt op voorspraak van prins Napoleon, hier te lande was toegelaten, is door *l'Univers* op eene hevige wijze bestreden, en thans ook op last der regering in beslag genomen; echter zijn er reeds een 1000tal exemplaren van verkocht. Tegen den schrijver zal, naar men verneemt, eene regtsvervolging ingesteld worden.

— Eene commissie (bestaande uit de hh. A. Coquerel fils, Grandpierre, Read, Rognon, de Triqueti, Vaurigaud en Vernes) door de *Conférence pastorale* alhier benoemd om in de hervormde kerk in Frankrijk de viering van het derde eeuwfeest harer vestiging, namelijk de bijeenkomst harer eerste synode op 26—28 Mei 1559, voor te bereiden, heeft al de evangelische gemeenten uitgenoodigd tot het houden van eenen plegtigen dankstond op 29 Mei aanstaande, ter herinnering aan den dag, waarop de hervormde gemeenten van Frankrijk zich tot een gemeenschappelijk geloofs- en kerkelijk leven hebben aaneengesloten en zich als zelfstandig kerkgenootschap hebben gevestigd. »Indien het ons," zegt de commissie in hare uitnoodiging, »niet in last is gegeven, om zich te rigten tot die gemeenten der Christenheid, welke, hoewel in verschillende landen verspreid, onze zustergemeenten genoemd mogen worden, ten einde ze tot deelneming in onze dankzegging en gebeden bij deze plegtige gelegenheid op te wekken, zij zou echter te kort doen aan een pligt, die haar dierbaar is, indien zij die uitnoodiging niet rigtte aan alle evangelische gemeenten zonder onderscheid. Mogen zij alle met ons zamenstemmen in hare smeekingen en Christelijke beden, op den 29sten Mei aanst., voor de hervormde kerk in Frankrijk."

ITALIE.

Keizer Napoleon heeft zijn hoofdkwartier te Alessandria gevestigd en bij zijne aankomst in die stad hadden aldaar verschillende feesten plaats. Te Genua en te Alessandria zijn krijgsraden gehouden, waarbij Z. M. tegenwoordig was; zonder twijfel werd daarin gehandeld over het te volgen plan van den veldtogt, aangezien de onderscheidene bevelhebbers der legercorpsen, hoewel allen met ijver bezield, tot hiertoe slechts hunne persoonlijke inzigten volgden. Van nu af aan zal er eenheid in hunne handelingen komen.

De Oostenrijkers schijnen te begrijpen dat het Fransch-Sardinische leger spoedig aanvallenderwijze zal beginnen te handelen. Zij gaan voort zich bijeen te trekken ten einde dien aanval te kunnen wederstaan, en uitgenomen Vercelli, is de geheele linkeroever van de Sessia door hen verlaten. Hun leger bevindt zich tusschen deze rivier en den Tessino, waarover zij verschillende bruggen hebben gelegd om van eenen goeden aftogt verzekerd te zijn. Hunne vliegende kolonnen, die dieper in het vijandelijk land waren doorgedrongen, zijn allen teruggeroepen, en van Pavia hebben zij belegeringsgeschut ontboden en dit in linie van bataille gesteld. De Sardinische troepen hebben bij herhaling verkenningen gedaan in de rigting van Vercelli, zonder echter tot eene ernstige ontmoeting aanleiding te geven. Over 't geheel is het Sardinische leger eenigzins voorwaarts getrokken. Een belangrijk treffen verwacht men eerst tegen 20 Mei of daaromtrent, indien ten minste de zware regens, die onophoudelijk vallen, dit niet onmogelijk maken.

Prins Napoleon bevindt zich nog te Genua, en is bezig om zijn legercorps te organiseren, dat voltallig moet worden gemaakt met troepen die voortdurend uit Algerie aldaar aankomen. Men weet de bestemming van dit corps nog niet.

— Men begroot de schade, door de Oostenrijksche troepen in Italië aangerigt, op niet minder dan 100 millioen fr. Niet alleen hebben zij zware oorlogsbelastingen geheven, maar ook de boomen, en vooral de moerbeziënboomen gekapt, de bruggen verbrand en de spoorwegen, landhuizen en pachthoeven vernield. Ook de goederen van graaf Cavour, nabij Vercelli, hebben veel geleden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 15 Mei.

De prins-regent heeft de zitting der kamers in persoon gesloten met eene rede, waarin hij op nieuw in krachtige taal de staatkunde zijner regering heeft blootgelegd. Pruissen, zeide hij o. a., heeft vast besloten het evenwigt van Europa te handhaven en het is zijn regt en zijn pligt voor de veiligheid en de nationale belangen van Duitschland te waken.

— Door de bondsvergadering is in eene buitengewone zitting op Vrijdag ll. besloten tot het leggen van eene oorlogsbezetting in al de bondsvestingen. Tegen een voorstel van Hanover, om een observatie-corps aan den Rijn te plaatsen, is door den vertegenwoordiger van Pruissen geprotesteerd.

— Men verwacht dat de bondsvergadering den uitvoer van vee, zonder onderscheid, zal verbieden.

— De *Leih- und Commerz-Bank* te Kassel heeft hare betalingen geschorst. Het zijn meestal dienstboden, daglooners, enz., die hunne spaarpenningen in deze bank geplaatst hadden, welke door dit faillissement getroffen worden.

— Uit Siegburg nabij Keulen, wordt de volgende edele karaktertrek medegedeeld. Een dergenen, die tot de reserve van de landweer behoorde en onder de wapenen was geroepen, kwam diep bewogen op de loopplaats aan. De oorzaak zijner droefheid was dat hij een blinden vader en eene zieke moeder moest achterlaten, wier eenige kostwinner hij was. Een zijner bekenden, een jongman, de redenen daarvan vernemende, heeft hem gedwongen zijne plaats aan hem af te staan, welk verzoek door den chef van het bataillon werd ingewilligd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 15 Mei.

De graaf von Rechberg, Oostenrijksch gezant bij de bondsvergadering, is thans in de plaats van graaf von Buol met de leiding der buitenlandsche aangelegenheid belast. Eene erfenis, die in de tegenwoordige omstandigheden niet benijdenswaardig is. Natuurlijk heeft deze plotselinge verandering veel opzien verwekt en tot allerlei geruchten, wat betreft de oorzaak, aanleiding gegeven. Volgens sommigen zou de keizer zeer ontevreden zijn over de gevolgen der laatste diplomatique onderhandelingen, waardoor de uitvoering der aan Sardinië gedane bedreiging is vertraagd geworden en het plan der militaire autoriteiten is mislukt. Volgens anderen is de aftreding van graaf Buol eene poging om tot eene verzoening met Rusland te geraken, en de optreding van graaf von Rechberg zou aan dit laatste gevoelen waarschijnlijkheid bijzetten, omdat deze altijd gunstig gestemd is geweest voor de Russische staatkunde.

De dagbladen van Frankfort beweren dat de aftreding van graaf Buol niet van zoo groot gewigt is te achten als men oppervlakkig wel zou denken, en dat daardoor vermoedelijk geene verandering in de staatkunde der Oostenrijksche regering zal te weeg gebragt worden.

— Het vertrek des keizers naar Italië is nu weder op den 17den bepaald. De aartshertog Reinier zou in zijne afwezigheid de zaken des lands besturen.

— De keizer heeft in Lombardye eene leening van 75 millioen fl. bevolen, à 5 pCt. rente. De koers van uitgifte is 70 pCt..

— Hoewel de regering reeds aan de Sardinische schepen in onze havens het verlof tot vertrek had gegeven, zoo zijn echter thans die vaartuigen in beslag genomen, ten gevolge van het embargo dat door de Sardinische regering op de Oostenrijksche schepen is gelegd.

— Volgens alhier ontvangen berigten uit Triëst zijn reeds eenige onzer schepen door de Franschen genomen.

— Het huis Lutteroth en C°., te Triëst, heeft zijne betalingen gestaakt. Men acht den val van dit huis nog van meer gewigt dan dien van het huis Arnstein en Eskeles. De chef der firma is consul-generaal van Pruissen en directeur der Oostenrijksche Lloyd.

— De keizer heeft den generaal von Springensfeld naar het door brand zoo zwaar geteisterde Brody met eene aanzienlijke geldsom gezonden, ten einde voorloopig in den nood der inwoners te voorzien.

TURKYE.

Uit Alexandrië wordt gemeld dat op den 3den Mei de eerste spade is gestoken tot de doorgraving van de landengte van Suez. De heer de Lesseps hield daarbij eene aanspraak, en zeide dat zijn vertrouwen op het welslagen der onderneming nog bevestigd was door den uitslag der volledige opneming van het terrein, welke hij onlangs had bewerkstelligd.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 24 Maart.

Bij besluit van den gouverneur-generaal van 22 dezer wordt verklaard, dat de openstelling voor den algemeenen handel der havens, aangewezen in de ordonnantie van 31 Mei 1858, zich niet uitstrekt tot den invoer van wollen en katoenen goederen, vervaardigd bewesten de Kaap de Goede Hoop en aangevoerd van plaatsen gelegen buiten Ned. Indië, of van Ned. Indische vrijhavens; blijvende mitsdien de invoer daarvan in die nieuwlings opengestelde havens vooreerst verboden, tot dat dienaangaande anders zal zijn bepaald.

— De expeditie naar Boni is met eenen gunstigen uitslag bekroond. Die plaats is genomen en verbrand, waarbij onze troepen een verlies hebben ge-

leden van slechts 15 dooden en gekwetsten, waaronder geen officier. De vijand werd overal geslagen en is niet meer gezien. De *Jav. Cour.* deelt omtrent deze gebeurtenis o. a. het volgende mede: Op den 28sten Maart waren weder en terrein in die mate verbeterd, dat een snelle beweging tegen de hoofdplaats uitvoerbaar en doeltreffend geacht werd, waartoe de troepen dan ook zoo ligt mogelijk wierden uitgerust. De weg naar de hoofdplaats werd gekozen, langs het terrein, waar de verkenning op den 16den Febr. had plaats gehad. Wel was het doortrekken van de matsvelden zeer bezwarend, vooral voor de kavallerie en artillerie, doch onoverkomelijk waren die bezwaren niet, terwijl de hoogte der struiken niet verhinderde dat de kommandant het gezigt op de daarin opgestelde troepen behield. Deze omtrekking van den vijand gelukte volkomen. Wel ontmoette men een hevigen tegenstand van achter opgeworpene traversen en in boomen verborgene vijanden en toegesnelde ruiterscharen, doch de elders opgestelde hoofdmagt der Bonieren was door onze beweging zoodanig verrast, dat zij niet bij magte was om op het juiste oogenblik in haar geheel aan den strijd deel te nemen. De krachtige houding onzer troepen en ook het vuur onzer artillerie, waarvan zoowel de kartets- als kogelschoten voortreffelijk werkten, deden den vijand wankelen en weldra op alle punten op de vlugt slaan in de rigting van de hoofdstad. Het was toen ongeveer 11 en een half uur en, daar de vlakte van vijanden gezuiverd was, werd onverwijld tot den aanval op de hoofdplaats overgegaan. In de veronderstelling, dat deze goed versterkt was en door een beduidend aantal troepen zoude verdedigd worden, werden verkenning en aanval daarnaar geregeld. Echter bleek het al ras, dat de schrik de bevolking had doen vlugten, zoodat de hoofdplaats bij de nadering onzer troepen niet verder verdedigd werd, terwijl ook de koningin met de rijksgrooten die plaats reeds verlaten had. Alsnu werden hoofdplaats en aangrenzende kampongs verbrand. In den namiddag werd digt onder Boni het bivouac betrokken, ten einde den vijand de gelegenheid te geven tot onderhandelen, maar tevens om zelfs den schijn te vermijden, dat de onzen hem in den nacht in het open veld zouden duchten. Er heeft evenwel noch toenadering noch aanval van zijne zijde plaats gehad; en daar de wijze, waarop de troepen voor dezen togt uitgerust waren, geene lange afwezigheid van het hoofdkwartier wenschelijk maakte, en ook geen nut werd gezien in het behoud van de stelling, bij het vernietigde Boni, werd de terugmarsch naar Badjoa aangenomen, na alvorens nog eene verkenning door de geheele omstreek en in de vlakte gedaan te hebben, zonder iets meer van den vijand te hebben gezien. Op den terugmarsch werden de kampongs tusschen Boni en Badjoa, uit welke onze troepen vroeger waren bestookt, in de asch gelegd, zoodat Boni met regt kan gezegd worden eene gevoelige tuchtiging te hebben ondergaan.

— De Bonieren hebben in de onderscheidene gevechten hoogst aanzienlijke verliezen geleden en verscheidene hunner opperhoofden zijn gesneuveld. De uitwerking van het geschut moet vreeselijk onder hen zijn geweest. De koningin en haar rijksraad hebben de wijk naar het gebergte genomen.

— Naar Palembang is eenige versterking gezonden, zoodat men verwacht dat de staat van zaken ook aldaar eene gunstige wending zal nemen.

— De heer de Perez, vice-president der Indische regering en commissaris voor de zaken van Boni, is op den 14den Maart overleden.

— In het Sintagsche (wester-afdeeling van Borneo) heeft eene kolonne, sterk 4 officieren en 150 man, een togt ondernomen tegen eenige kwaadwilligen, die zich aan een aantal moorden hadden schuldig gemaakt. De versterkte woningen des vijands werden ingenomen, maar het was niet raadzaam, bij gebrek aan goede gidsen, hem in de wildernissen werwaarts hij de wijk had genomen te vervolgen. Van onze militairen sneuvelde een inlandsch fuselier en werden 13 gewond. De 1ste luitenant Fricke bezweek ten gevolge van vermoeijenis.

STADS-BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 19den Mei 1859, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Benoeming van 2 leden voor de commissie bij de loting van de schutterij.
2°. Eadem van 2 leden en 2 plaatsvervangers voor de commissie van onderzoek voor de schutterij.
3°. Missive van Curatoren van het Stedelijk Gymnasium, betreffende dr. J. de Vlaam.
4°. Adres van B. van Kleef en A. Kellner, houdende klagt over het uitkloppen van kleeden.

SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat, ter voldoening aan de Wet van den 11 April 1827 (*Staatsbl.* No. 17), weder een aanvang zal worden gemaakt met de inschrijving voor de Schutterlijke dienst van degenen, welke daartoe dit jaar in de verpligting vallen.

Dat deze inschrijving zal moeten geschieden in tien afzonderlijke registers, met dien verstande, dat de personen, geboren in 1825 tot 1833 ingesloten, welke zich hier ter Stede, sedert de vorige inschrijving, uit andere plaatsen met er woon hebben nedergezet, waaronder ook zijn begrepen de militairen, die sedert de laatste inschrijving hun paspoort verkregen en zich alhier hebben gevestigd, alsmede de zich in dit Rijk en binnen deze Gemeente sints de laatste inschrijving gevestigd hebbende vreemdelingen (waardoor verstaan worden zij, die hun voornemen, om zich in dit Rijk neder te zetten, hebben aan den dag gelegd, hetzij door eene uitdrukkelijke verklaring, hetzij door werkelijk den zetel van hun bestaan herwaarts over te brengen, zonder dat de tijdelijke uitoefening van een bedrijf of handwerk, in eenige ondergeschikte betrekking, als zoodanig voornemen wordt aangemerkt) zullen worden ingeschreven achter de registers, waartoe zij volgens hunnen ouderdom behooren; terwijl de geborenen in het jaar 1834 zullen worden geplaatst in een nieuw register, te weten: het eerste van den jare 1859 — en het tiende of dat der geborenen in 1824 van het vorige jaar zal komen te vervallen.

Dat van de inschrijving niemand der bovengenoemde personen is uitgezonderd, al vermeende hij tot de vrijgestelden of uitgeslotenen te behooren, en dus ook niet die personen, welke reeds hun ontslag uit de Schutterlijke dienst hebben bekomen.

Dat de registers van inschrijving zullen worden geopend op Maandag den 16 Mei aanstaande, en op den 1 Junij daaraanvolgende finaal zullen worden gesloten.

Dat derhalve de personen, welke zich vóór gemelde sluiting op den 1 Junij, niet hebben doen inschrijven, (en dus ook ieder persoon van elders zijnde komen wonen, of de in dit jaar zich alhier gevestigd hebbende vreemdelingen, alsmede de Militairen, welke hun finaal ontslag hebben bekomen, en niet weder zijn in dienst getreden) bij ontdekking, alsnog achter de teekening, tot sluiting, door het hoofd van de Regering aan het einde van het register te plaatsen, zullen worden ingeschreven, met de bijvoeging van het woord: *ambtshalve*, en volgens art. 9, door den Schuttersraad zullen worden verwezen tot eene geldboete, en daarenboven dadelijk, *zonder loting*, bij de Schutterij ingelijfd, indien het zal blijken dat er, tijdens de verzuimde inschrijving, geene redenen tot vrijstelling of uitsluiting ten hunnen aanzien bestonden; terwijl in zoodanig geval het huwelijk hun ook geene aanspraak geeft om in de tweede klasse gebragt te worden; alles onverminderd zoodanige strafbepalingen als, uit krachte der Wet van den 31 December 1832, op hen mogten kunnen worden toegepast.

Dat een ieder wordt vermaand, om voor zoo veel hij van geen bewijs van zijne geboorte voorzien is, voor die, welke alhier geboren zijn, dat bewijs te komen afhalen ter Secretarie dezer Gemeente, van heden af aan, van des voormiddags 10 tot 's namiddags 1 uur; terwijl diegenen, welke elders geboren zijn, zich dat bewijs onverwijld vóór de inschrijving zullen moeten aanschaffen; zullende een ieder verantwoordelijk zijn voor de gevolgen, wanneer hij, bij gemis zijner geboorte-acte, door eene verkeerde opgave van het geboorte-jaar, abusivelijk wierd ingeschreven.

Dat den belanghebbenden bij deze nog wordt herinnerd, dat zij bij de inschrijving tevens zullen moeten opgeven hunne *woonplaats*, benevens het *Wijk* en *Nummer* der huizen, hun *beroep en dat hunner Ouders*, zoo die nog in leven zijn, alsmede den tijd van inwoning alhier, en eindelijk of zij ingeschrevenen *gehuwd* of *ongehuwd zijn*, en in het eerste geval of zij kinderen hebben, — zoo ja, hoe veel van elk geslacht; wordende de gehuwden aangemaand, om zich van een extract uit het huwelijks-register te voorzien, om daarop door den Heer der Gebuurte, waarin zij wonen, het getal hunner kinderen te doen certificeren, ten einde daarvan bij de inschrijving te doen blijken, zullende almede tot de afgifte dier huwelijks extracten van heden af worden gevaceerd ter Secretarie dezer Gemeente, van des voormiddags 10 tot 's namiddags ten 1 ure.

Dat ten einde deze inschrijving geregeld afloope, een iegelijk, in die termen vallende, bij deze wordt opgeroepen, om zich te vervoegen in een der vertrekken van het Raadhuis, en wel:

Op Maandag den 23 *Mei* 1859, 's voormiddags van 10 tot 1 uur:
de bewoners van Wijk I, II en III, benevens de bewoners van de Buitenwijk.

Op Dingsdag den 24 *Mei* 1859, 's voormiddags van 10 tot 1 uur:
de bewoners van Wijk IV, V en VI.

Op Woensdag den 25 *Mei* 1859, 's voormiddags van 10 tot 1 uur:
de bewoners van Wijk VII en VIII;

met uitnoodiging, om, op den bepaalden dag zich stiptelijk ter aangeduider plaatse aan te melden, ten einde men zich niet te wijten hebbe de gevolgen, welke uit het achterblijven zouden ontstaan; — zullende wijders het tijdstip, dat de registers ter bezigtiging zullen liggen, en de dagen der loting, welke volgens de Wet, vóór den 1 Julij aanstaande geheel zal moeten zijn afgeloopen, nader worden bekend gemaakt.

En verder gelet hebbende op art. 7 van Zr. Ms. besluit, van den 7 September 1828, (*Staatsbl.* No. 55) roepen bij deze op alle personen, welke als gehuwd of als Weduwenaars met kind of kinderen, in het afgeloopen jaar, in de termen zijn geweest, om uit dien hoofde in de tweede klasse van de algemeene rol der Schutterij te worden gebragt, doch sedert dien tijd door het overlijden van hunne vrouwen of kinderen, de bevoegdheid hebben verloren, om in die klasse te verblijven, en dus als nu in de eerste Klasse der voor dit jaar daar te stellen algemeene Schuttersrol geplaatst moeten worden, om van dusdanige verandering van omstandigheden schriftelijk kennis te geven, of zich daartoe ter Secretarie aan te melden, des voormiddags tusschen 10 en 1 ure, vóór de aan te vangen inschrijving, en dus uiterlijk tot den 21 Mei aanstaande; — zullende, wanneer deze Kennisgeving door den belanghebbende mogt zijn verzuimd, en hij dus dien ten gevolge niet bij de Schutterij zou zijn ingelijfd, door Burgemeester en Wethouders proces-verbaal tegen hem moeten worden opgemaakt en aan de Regtbank toegezonden, ten einde op de nalatigen toe te passen de strafbepaling van art. 1 der Wet, van den 6 Maart 1818 (*Staatsbl.* No. 12), houdende eene geldboete van ten hoogste *f* 50, en eene gevangenis uiterlijk van drie dagen, hetzij afzonderlijk, of wel beide de straffen te zamen genomen.

En zal deze door aanplakking en door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.

LEYDEN, 14 Mei 1859.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 16den Mei de heer C. Visser, van Java, in de regten, met *Theses*.

Als predikant in *het Huis van Militaire detentie*, acht ik mij verpligt, hulde te doen aan de nagedachtenis van den heer A. A. MESSENS, welke na 34 jaren getrouwe diensten in gemeld gesticht, dezer dagen voor de kracht eener kortstondige ziekte is bezweken. Gelijk de overledene betreurd wordt door de gevangenen, op welke hij gedurende al die jaren door verstandigen en minzamen omgang eenen gunstigen invloed uitoefende, zoo heeft ook de ondergeteekende, tot zijn leedwezen, in hem eenen belangrijken steun en raadsman in de pastorale behandeling dier ongelukkigen verloren; doch wat nog het treurigste van dit sterfgeval is, bestaat hierin: dat eene brave, zorgvolle maar ziekelijke weduwe met 3 nog jonge kinderen, door het overlijden van hunnen werkzamen man en vader, in hulpbehoevenden staat zijn achtergebleven, daar helaas aan de betrekking des overledenen *geen weduwpensioen* is verbonden. Er is dus dadelijke hulp noodig, dewijl door de reeds plaats gehad hebbende vervulling der betrekking van wijlen den heer MESSENS de weduwe verpligt zal zijn, om spoedig hare woning in het gesticht te verlaten, en elders een verblijf te zoeken, en dat zonder eenig middel van bestaan!! De pogingen, om haar op eene eenigzins *afdoende* wijze te helpen, worden steeds voortgezet; doch dit baat niet *voor het oogenblik*, en het is daarom dat ik het waag, langs dezen weg, een beroep te doen op de publieke weldadigheid. Van de giften, welke ik mogt ontvangen zal niet dan op uitdrukkelijk verlangen in de Courant worden melding gemaakt, doch ik hoop dezelve, in overleg met den heer C. C. VAN DER HOEK alhier, welke zich tot dit liefdewerk bereid heeft verklaard, zoo doelmatig mogelijk in het belang van het huisgezin te besteden.

LEIDEN, 16 Mei 1859. A. RUTGERS VAN DER LOEFF.

238ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

9de Trekking. No. 15291 een prijs van *f* 2,000. Nos. 6768, 7765, 10068 en 17680 ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: Mr. J. J. A. VAN DEN AARDWEGH
EN
J. A. COEBERGH.

LEYDEN, 16 Mei 1859.

Heden overleed tot diepe droefheid van ons, onze Kinderen, Behuwd-Kinderen en der Familie, aan welke zij spoedig door den echt zou worden verbonden, onze teederbeminde Dochter JACOBA AGATHA, in den bloeijenden leeftijd van 27 jaren.

B. GEYER,
M. P. GEYER, JANSEN.

LEIDEN, 12 Mei 1859.

Heden ontvingen wij het treurig berigt van het overlijden van onzen waarden Vader en Behuwd-Vader, den Heer J. VAN DE KLASHORST, te *Amersfoort*, na een smartelijk lijden, in den ouderdom van 69 jaren.

C. V. VISSER.
G. E. J. VISSER,
geb. VAN DE KLASHORST.

LEYDEN, 14 Mei 1859.

Allen, die ons bij onze Huwelijksvereeniging hunne belangstelling hebben bewezen, betuigen wij hiervoor onzen opregten dank.

H. J. OTTO.
D. OTTO, WOLFF.

LEYDEN, 17 Mei 1859.

Voor de hartelijke bewijzen van deelneming, ondervonden bij de bevalling zijner Echtgenoot, betuigt de Ondergeteekende, ook namens haar, zijnen opregten dank.

Mr. C. A. DE VASSY.

SCHEIDING VAN TAFEL EN BED.

Uit een Vonnis, gewezen door de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, den achtsten Maart 1859, blijkt, dat daarbij tusschen JACOB VAN DER KAMP, gewoond hebbende te *Leyden*, thans zonder beroep, woonachtig in de Gemeente *Oegstgeest*, en zijne Echtgenoote CATHARINA SMIT, mede zonder beroep, en woonachtig te *Leyden*, op het door hun gedaan verzoek, is uitgesproken **Scheiding van Tafel en Bed**, met alle de gevolgen van dien.

Voor Extract Conform,
P. K. DOEFF, *Procureur*.

EERSTE MUZIEKVEREENIGING
OP RHIJNZICHT,
aanstaande Donderdag 19 Mei, 's avonds ten 6 ure.

GRONDWET EN KONING.

Bij de herstemming over het Lidmaatschap voor de Provinciale Staten van Zuidholland op Dingsdag 24 Mei e. k., wordt door de Kiesvereeniging aanbevolen

Mr. SAMUEL TAK.

Namens het Bestuur der Kiesvereeniging,
J. VAN HEUKELOM Jr., *Secretaris*.

BREEDESTRAAT. WIJK IV. No. 399.
DE AMERIKAANSCHE TABAKSPLANT.

GEBRs. STEMFOORT geven kennis, dat zij hunne Affaire in **Tabak, Snuif, Sigaren, Koffij, Thee, Chocolade** enz. *geopend* hebben. Zij bevelen zich minzaam aan, belovende eene prompte en civiele bediening.

LEIDEN, 16 Mei 1859.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze Pillen, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **Slijm** en als **Maagversterkend** gebruikt worden, door hare zachte werking de spijsvertering zeer bevorderen, bijzonder goed tegen de gal en zeer zacht laxerend zijn, zijn tegen 32½ cent het doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar, door tusschenkomst van de Heeren Apothekers:

's Gravenhage, J. Visser en Zoon, Spuistraat.
Leyden, O. A. van Tricht, Haarlemmerstraat hoek van de Donkersteeg.
Amsterdam, Ruys en Weyssenbruch, Bloemmarkt, bij de Stilsteeg.
Delft, W. Wilschut.
Dordrecht, H. J. Giltay.
Rotterdam, van Santen Kolff, Korte Hoofdsteeg.
Schiedam, A. H. Rombouts.
Vlaardingen, Lagerwerff.

PUBLIEKE VERKOOPING,

op Vrijdag den 20sten Mei 1859, des voormiddags ten 10 ure, aan de Oude Vest en Scheistraat te *Leyden*, van eene groote partij **Afbraak**, voornamelijk bestaande in Deur- en Lichtkozijnen, Ramen, Deuren, Vensters, Binten, Ribben, Sparren, Latten, Vloer- en Zolderdeelen, Heelbakken, Dakpannen en verdere voorwerpen meer.

AANBESTEDING.

Tot eene gedeeltelijke **Verbouwing van de Kerk der Doopsgezinde Gemeente**, alhier, met verschillende daarmede in verband staande werkzaamheden en restauratien, op Woensdag den 1sten Junij aanst., des voormiddags te één ure, aan de Kosterij der genoemde Kerk, alwaar de teekeningen ter inzage en overneming liggen en het Bestek tegen betaling van *vijf en zeventig Cents* te bekomen is. Op de beide Maandagen de besteding voorafgaande zal er aanwijzing *in loco* geschieden, des morgens te elf ure.

Namens Diakenen der voorn. Gemeente,
J. VAN HEUKELOM Jr.
F. STOKHUIZEN.

ATTENTIE.

Voor een fatsoenlijk Jong Mensch vraagt men een burger **Kosthuis**, met een vrij **Slaapvertrek**. Belanghebbenden gelieven zich te adresseren onder Letter **S.** bij de Boek- en Kunsthandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK, met opgave van prijs.

Er is terstond gelegenheid voor een handig Jong Mensch, eene nette hand schrijvende, die wekelijks eenige uren zou willen besteden, om behulpzaam te zijn tot het in orde houden eener **Botanische verzameling.** Adres schriftelijk onder Letter **Fl.**, bij den Boekh. JAC. HAZENBERG CORN.'ZOON, alhier.

M. E. D'AILLY en W. K. VAN MAARSCHALKERWAART, Makelaars, zullen op Maandag 30 Mei 1859, ten 12 ure des middags, te *Amsterdam*, in het *O. Z. Heeren-Logement*, ten overstaan van den Notaris E. BAAK, verkoopen:

De kapitale en welingerigte BOEREN-HOFSTEDE, genaamd **MIDDENWEG**, met derzelver hecht-, sterke Huismanswoning, Stalling voor 24 stuks Hoornvee, van steen gebouwd Wagenhuis met Stalling voor 4 Paarden, nieuw gebouwd Zomerhuis met gemetseld Fornuis en Bakoven, Hooiberg, Werf en Moestuin, en de uitmuntende daaraan gelegene HOOI- EN WEILANDEN, groot volgens Kadaster 23 Bunders, 58 roeden en 10 ellen. Een en ander in Groot-Duivendrecht, gemeente *Ouder-Amstel*, in den Groot-Duivendrechtschen polder en in den Venserpolder, gemeente *Weespercarspel*.

Te bezigtigen alle dagen, behalve des Zondags, van 10 ure af. Het Land te aanvaarden met Kersmis 1859. De Veilconditiën enz. te zien vier dagen vóór en op den verkoopdag ten Kantore van den Notaris E. BAAK, Keizersgracht over de Westermarkt.

Bij SCHREUDER EN VAN BAAK zijn onderstaande Kaarten van het **tooneel des oorlogs** voorhanden:

1. *Carte du théâtre de la Guerre dans le Nord de l'Italie* . . . ƒ 1.50.
2. *Id. id. indiquant les villes fortifiées* . . . » 2.—
3. *Carte stratégique du théâtre de la guerre en Italie et des pays limitrophes, indiquant les villes fortifiées* . . . » 2.25.
4. *Carte géographique, commerciale et industrielle de l'Italie* . . . » 2.50.

DONDERDAG 19 MEI VAN 10 TOT 3 URE,

zijn te zien, ten huize van de Boekhandelaren GEBROEDERS VAN DER HOEK, de **Boeken, Prentwerken, Prenten** en de verschillende Voorwerpen.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 16 Mei.

Tarwe, goede en puike van ƒ9.60 tot ƒ10.—; mindere van ƒ8.— tot ƒ9.50. Rogge: ƒ5.60 à ƒ6.80. Gerst: Winter ƒ4.— à ƒ4.20; dito Zomer ƒ3.80 à ƒ5.10.

Te Amsterdam was de Pruissische Rogge ƒ 6.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG 16 Mei.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven.
NEDERLAND	Werkelijke Schuld . . .	à 2½ pCt.	61⅞	62$\frac{1}{16}$	62
Dito	Certificaten . . .	» 3 »	69½	—	—
Dito	dito . . .	» 4 »	89⅞	90	89⅞
	Amortisatie Syndicaat . . .	» 3½ »	—	—	—
	Handelmaatschappij . . .	» 4½ »	124¾	125⅛	125
	O. I. Leening . . .	» 4 »	—	—	—
Aandeelen	Holl. Spoorweg . . .	» 4½ »	—	—	—
Dito	Rijn-Spoorweg . . .	» 4½ »	93	95	—
BELGIE, . . .		» 2½ »	—	—	—
Dito	bij ROTHSCHILD . . .	» 2½ »	46⅝	—	—
Dito	dito . . .	» 4½ »	—	—	—
FRANKRIJK,	Certif. . . .	» 3 »	—	—	—
Dito	dito . . .	» 4½ »	—	—	—
SPANJE,	Obligatiën . . .	» 1½ »	26	26½	26½
Dito	Obligatiën . . .	» 3 »	38⅞	39	—
Dito	Binnenl. à 6 m. . . .	» 3 »	34⅞	35¼	35¼
	Bewijzen Coupons . . .		—	—	—
PORTUGAL,	te Londen . . .	» 3 »	37⅝	38⅛	37⅞
RUSLAND,	Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	98⅞	99	99
Dito	dito 1828 en 1829 . . .	» 5 »	97⅛	97⅛	—
	Certif. bij dito 1831 en 1833 . . .	» 5 »	79	—	—
Dito	1840 . . .	» 4 »	76¼	—	—
Dito	bij STIEGLITZ & Co. . . .	» 4 »	77½	—	—
Dito	dito Nieuwe . . .	» 4 »	—	—	—
	Inschrijving in Assign. . . .	» 6 »	—	—	—
	Certificaten van dito . . .	» 6 »	—	—	—
POLEN,	Aandeelen 1835 . . .	à 500 ƒ	—	—	—
Dito	Obligatiën . . .	» 4 pCt.	70⅜	—	—
PRUISSEN,	Obl. te Londen . . .	à 4½ »	—	—	—
OOSTENRIJK,	W. B bij Goll. . . .	» 5 »	—	—	—
Dito	. . .	» 4 »	—	—	—
Dito	Metall. . . .	» 5 »	38½	39⅜	39⅜
Dito	Nieuwe . . .	» 5 »	55	55½	55½
Dito	1847 . . .	» 2½ »	21⅞	22	21⅞
BRAZILIE,	1824 100 £ . . .	» 5 »	—	—	—
SARDINIE, . . .		» 5 »	—	—	—
PERU,	Geldleening 1824 . . .	» 4½ »	—	—	—
VENEZUELA,	Obligatiën 6 pCt. nu . . .	» 5 »	33	33½	—
GRENADA,	Obligatiën . . .	» 3½ »	12$\frac{1}{16}$	12⅜	12$\frac{5}{16}$
MEXICO,	Obligatiën 1851 . . .	» 3 »	14½	14⅝	—
N.-AMERIKA,	Bankactiën . . .		—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 3¼ pCt. Prolongatie 4 pCt. Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.